

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO „DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES“
NR. IX-2206 PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO IR JŲ LYDINČIŲ ĮSTATYMŲ
PROJEKTŲ
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys. Įstatymų projektų tikslai ir uždaviniai.

2024 m. gegužės 14 d. Europos Sąjungos Taryba priėmė Europos Sąjungos migracijos ir prieglobsčio paktą (toliau – MAP). MAP siekiama įgyvendinti visaapimančią požiūrį į migraciją ir prieglobstį, grindžiant solidarumu, atsakomybe ir pagarba žmogaus teisėms, siekiant valdyti ir normalizuoti migraciją ilgalaikėje perspektyvoje.

MAP sudaro:

1. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1346, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija) (toliau – PSD direktyva).

2. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1347 dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo prie tarptautinės apsaugos gavėjų, vienodo pabėgėlių arba papildomą apsaugą galinčių gauti asmenų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio standartų, kuriuo iš dalies keičiama Tarybos direktyva 2003/109/EB ir panaikinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/95/ES.

3. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1348, kuriuo Sąjungoje nustatoma bendra tarptautinės apsaugos procedūra ir panaikinama Direktyva 2013/32/ES;

4. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1349, kuriuo nustatoma grąžinimo pasienio procedūra ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1148.

5. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1350, kuriuo nustatoma Sąjungos lygmens perkėlimo ir humanitarinio priėmimo sistema ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147.

6. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013.

7. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1352, kuriuo, siekiant įvesti trečiųjų šalių piliečių tikrinimą prie išorės sienų, iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2019/816 ir (ES) 2019/818.

8. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1356, kuriuo nustatomas trečiųjų šalių piliečių tikrinimas prie išorės sienų ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 767/2008, (ES) 2017/2226, (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/817.

9. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1358 dėl sistemos EURODAC, skirtos biometriniais duomenimis palyginti, sukūrimo siekiant veiksmingai taikyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentus (ES) 2024/1351 ir (ES) 2024/1350 ir Tarybos direktyvą 2001/55/EB ir nustatyti neteisėtai esančius trečiųjų valstybių piliečius ir asmenis be pilietybės, ir dėl valstybių narių teisėsaugos institucijų ir Europolo teisėsaugos tikslais teikiamų prašymų palyginti duomenis su sistemos EURODAC duomenimis, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2018/1240 ir (ES) 2019/818 ir kuriuo panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 603/2013.

10. 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1359 dėl reagavimo į krizines ir *force majeure* situacijas migracijos ir prieglobsčio srityje ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/1147 (toliau visi kartu – reglamentai).

Įgyvendinant MAP parengti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektas (toliau – UTPI projektas), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-2044 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo

įstatymo projektas (toliau – ANTAPI projektas), Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatymo Nr. XIII-1281 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas (toliau – FPI projektas), Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo Nr. I-621 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – IVI projektas), Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatymo Nr. I-348 2, 5 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – PMAI projektas), Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – PBI projektas), Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 1, 2, 8 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – PSPNGI projektas), Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatymo Nr. I-675 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – ŠPI projektas), Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatymo Nr. XII-2507 1, 2 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – TKI projektas), Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 1 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – UI projektas), Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – SDI projektas), Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 47 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – SSI projektas), Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo Nr. X-1478 6¹ straipsnio ir 6 priedo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – RPKPI), Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo Nr. VIII-1725 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – RI projektas), Lietuvos Respublikos darbo kodekso 139 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – DK projektas) ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.242 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – CK projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

UTPI projektu siekiama sukurti efektyvią migracijos valdymo ir prieglobsčio sistemą:

- pasirengti tinkamai reaguoti į galimą migracijos srautų didėjimą;
- užtikrinti solidarumą su neteisėtos migracijos spaudimą patiriančiomis Europos Sąjungos valstybėmis narėmis;
- paspartinti prieglobsčio ir grąžinimo procedūras;
- užtikrinti tinkamas prieglobsčio prašytojų priėmimo sąlygas.

Siekiant, kad tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariams būtų užtikrintos Reglamente (ES) 2024/1347 numatytos teisės, parengti ANTAPI projektas, FPI projektas, IVI projektas, PMAI projektas, PBI projektas, PSPNGI projektas, ŠPI projektas, TKI projektas, UI projektas, SDI projektas, SSI projektas, RPKPI projektas ir RI projektas.

SDI ir SSI projektai parengti siekiant užtikrinti, kad tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariai taip pat galėtų naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis tokiomis pačiomis reikalavimų atitikimu grindžiamomis sąlygomis, kaip Lietuvos Respublikos piliečiai, o tarptautinės apsaugos prašytojų nepilnamečiai vaikai ir nepilnamečiai prašytojai Lietuvoje gautų ne menkesnę, o tokią pačią sveikatos priežiūrą, kaip ir Lietuvos Respublikos nepilnamečiai piliečiai.

RPKPI projektu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas profesinių kvalifikacijų pripažinimui tarptautinės apsaugos gavėjams ir prašytojams, turintiems teisę dirbti Lietuvos Respublikoje, tais atvejais, kai dėl objektyvių priežasčių jie negali pateikti visų reikalingų profesinę kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų.

RI projektas parengtas siekiant, kad tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariai, kaip ir patys tarptautinės apsaugos gavėjai, leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje galėtų gauti ar keisti nemokamai.

DK projektas parengtas siekiant suderinti Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatas su UTPI projekte keičiamomis nuostatomis bei užtikrinti galimybę prieglobsčio prašytojams ir užsieniečiams, kurie yra įgiję teisę dirbti, gauti darbo užmokestį grynaisiais pinigais.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai ir rengėjai.

Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Migracijos politikos grupės (vadovė Aušra Griekvičienė, tel. (0 5) 271 7078) vyriausiasis patarėjas Gintaras Valiulis, tel. (0 5) 271 7070, ir vyriausioji patarėja Rūta Jasulaitienė, tel. (0 5) 271 8897.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami Įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai.

Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – UTPI) 2 straipsnyje nustatytos vartojamos sąvokos, 3 straipsnyje nustatytos užsieniečių teisės, 5 straipsnis reglamentuoja užsieniečių atvykimą į Lietuvos Respubliką ir laikiną jų apgyvendinimą, 22¹ straipsnyje reglamentuojama teisė likti Lietuvos Respublikoje, 32 straipsnyje reglamentuojamos nuostatos, susijusios su nelydimais nepilnamečiais užsieniečiais, 43 straipsnyje nustatomi šeimos susijungimo pagrindai, IV skyriuje reglamentuojamos nuostatos, susijusios su prieglobsčiu ir laikinąja apsauga, 113 straipsnyje nustatyti užsieniečių sulaikymo pagrindai, 114 straipsnyje reglamentuojamas užsieniečių sulaikymas, 115 straipsnyje nustatytos alternatyvios sulaikymui priemonės, 121 straipsnis reglamentuoja užsieniečių fotografavimą ir daktiloskopavimą, 123 straipsnis reglamentuoja užsieniečių amžiaus nustatymo tyrimą, 125 ir 126 straipsniai reglamentuoja užsieniečių grąžinimą į užsienio valstybę ir išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos, 138 straipsnis reglamentuoja skundo padavimo terminus, 139 straipsnyje reglamentuojamas apskūsto sprendimo sustabdymas, 140 straipsnyje reglamentuojamas skundų nagrinėjimas, sprendimų priėmimas ir jų apskundimas, X² skyrius nustato teisinį reguliavimą, kai yra įvesta karo padėtis, nepaprastoji padėtis, taip pat paskelbta ekstremalioji situacija dėl masinio užsieniečių antplūdžio, 144¹ straipsnis reglamentuoja asmens duomenų tvarkymą.

Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos finansinės paskatos pirmąjį būstą įsigyjančioms jaunoms šeimoms įstatyme, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme, Lietuvos Respublikos paramos mirties atveju įstatyme, Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatyme, Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, Lietuvos Respublikos šalpos pensijų įstatyme, Lietuvos Respublikos tikslinių kompensacijų įstatyme nustatyta, kokioms užsieniečių kategorijoms jie taikomi, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatyme nustatyta, kokioms užsieniečių kategorijoms taikomos darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės.

Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatyme nustatyta, kokioms užsieniečių kategorijoms teikiama valstybės laiduojama (nemokama) asmens sveikatos priežiūra.

Lietuvos Respublikos reglamentuojamų profesinių kvalifikacijų pripažinimo įstatymo (toliau – RPKPI) 6¹ straipsnyje reglamentuojamas profesinių kvalifikacijų, įgytų trečiosiose valstybėse, pripažinimas Lietuvos Respublikoje.

Lietuvos Respublikos rinkliavų įstatymo 6 straipsnyje nustatyta, kas atleidžiamas nuo valstybės rinkliavos.

Lietuvos Respublikos darbo kodekso (toliau – Darbo kodeksas) 139 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad darbo užmokestis ir kitos su darbo santykiais susijusios išmokos, taip pat dienpinigiai ir komandiruotės išlaidų kompensacijos privalo būti mokami pavedimu į darbuotojo nurodytą darbuotojo mokėjimo sąskaitą ir numatytos išimties, tarp kurių UTPI 71 ir 140⁸ straipsniuose nurodyti prieglobsčio prašytojai ir užsieniečiai, kurie turi teisę dirbti.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 3.242 straipsnio 2 dalyje nustatyta nepilnamečio globėjo ar rūpintojo skyrimo tvarka.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Siekiant UTPI vartojamas sąvokas suderinti su reglamentuose ir PSD direktyvoje vartojamomis sąvokomis, keičiamas UTPI 2 straipsnis. Esminis pokytis – prieglobstis bus vadinamas tarptautine apsauga, prieglobsčio prašytojas – prašytoju, prašymas suteikti prieglobstį – tarptautinės apsaugos prašymu. Atsižvelgiant į tai, kad reglamentai yra taikomi tiesiogiai, nustatoma, kad UTPI vartojamos sąvokos taip, kaip jos apibrėžtos atitinkamuose reglamentuose, o reglamentuose esančios sąvokos iš UTPI išbraukiamos. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad PSD direktyvos nuostatos turi būti perkeltos, UTPI nustatomos joje apibrėžtos sąvokos, nepaisant to, kad reglamentuose jos irgi yra apibrėžtos. Atkreiptinas dėmesys, kad Reglamento (ES) 2024/1347 3 straipsnio 9 punkte yra apibrėžti

tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariai ir vartojama sąvoka „šeimos nariai“, tačiau UTPI 2 straipsnio 26 dalyje taip pat yra sąvoka „šeimos nariai“, kuri nėra tapati tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos narių sąvokai. Todėl, siekiant aiškumo ir paprastesnio taikymo, UTPI apibrėžiama tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos narių sąvoka, kuri bus vartojama UTPI lydinčiuose įstatymuose. Atsižvelgiant į tai, kad PSD direktyvoje nevartojama pažeidžiamų asmenų sąvoka, o vartojama specialiųjų priėmimo poreikių turinčio prašytojo sąvoka, tikslinama UTPI 2 straipsnio 18² dalyje apibrėžta pažeidžiamumo sąvoka, kuri suderinama su 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/115/EB dėl bendrų nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimo standartų ir tvarkos valstybėse narėse (toliau – Grąžinimo direktyva) apibrėžta sąvoka. Taigi pažeidžiamo asmens sąvoka bus taikoma tiek, kiek ji yra susijusi su Grąžinimo direktyvos įgyvendinimu, o specialiųjų priėmimo poreikių turinčio prašytojo sąvoka bus taikoma tiek, kiek ji yra susijusi su PSD direktyvos įgyvendinimu. Taip pat, atsižvelgiant į tai, kad visame MAP vartojama sąvoka „trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės“ ir siekiant aiškumo bei kad nereikėtų keisti didelės dalies UTPI straipsnių, siūloma papildyti UTPI 2 straipsnį nustatant, kada užsieniečio sąvoka suprantama kaip sąvoka „trečiosios šalies pilietis arba asmuo be pilietybės“.

UTPI 4 straipsnio 5 dalyje siūloma nustatyti galimybę pratęsti išvados pateikimo terminą iki 42 kalendorinių dienų. Tokio termino pratęsimo reikia tais atvejais, kai nustatomos su grėsme susijusios aplinkybės ir reikia išsamesnio patikrinimo, taip pat motyvų surašymo, kurio nei per 14 d., nei per 28 d. institucijos nespėja atlikti.

Atsižvelgiant į reglamentų nuostatas keičiamas UTPI 5 straipsnis ir nustatoma, kada užsieniečiams neleidžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, taip pat, atsižvelgiant į tai, kad pagal Reglamentą (ES) 2024/1356 atsiranda nauja procedūra – tikrinimas, nustatoma, kokios institucijos pagal Reglamentą (ES) 2024/1356 atliks tikrinimą, kas nustato tikrinimo vietas, tvarką, sąlygas, funkcijų pasiskirstymą. Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1356 6 straipsnį nustatoma, kad tikrinimo metu užsieniečiai apgyvendinami tikrinimo vietose nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje. Siekiant geriausiai užtikrinti vaiko interesus nustatoma išimtis dėl nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie bus apgyvendinami laikino apgyvendinimo vietose.

Siekiant išvengti pavojaus, kad užsieniečiai pasislėps, UTPI 5 straipsnio 7 dalyje siūloma nustatyti, kad užsieniečiai, kurie turi būti perduoti atsakingai valstybei pagal readmisijos sutartį, Valstybės sienos apsaugos tarnybos sprendimu apgyvendinami nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje, o UTPI 84 straipsnio 1 dalyje siūloma nustatyti, kad prašytojai, kuriems taikoma pasienio procedūra arba grąžinimo pasienio procedūra, Migracijos departamento sprendimu apgyvendinami nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje.

Tačiau tais atvejais, kai pasišalinimo rizika yra valdoma, minėtiems užsieniečiams būtų leista laikinai išvykti iš apgyvendinimo vietos, gavus Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado įgalioto asmens leidimą Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado nustatyta tvarka. Šioje tvarkoje būtų nustatyta galimybė užsieniečiams laikinai išvykti iš apgyvendinimo vietos, pvz., tam tikru laikotarpiu ar tam tikromis dienomis ar periodiškai, taip pat galimybė išvykti iš apgyvendinimo centro nustatant konkrečią teritoriją, kurioje jie gali būti ir pan. Sprendžiant dėl laikino išvykimo iš centro visada bus atsižvelgiama į individualias aplinkybes.

Pagal Reglamentą (ES) 2024/1348 atsiranda nauja procedūra – pasienio procedūra, kuri yra privaloma, tačiau yra nustatyti atvejai, kuomet ji gali būti netaikoma. Nors Reglamento (ES) 2024/1348 43 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad prašytojus, kuriems taikoma pasienio procedūra ir neleidžiama atvykti į valstybės narės teritoriją, galima sulaikyti, tačiau siekiant švelnesnių ribojimų pasirinkta taikyti judėjimo ribojimą su galimybe užsieniečiams išeiti už apgyvendinimo centro ribų.

Užsieniečiai būtų apgyvendinami vietose, kuriose gali būti užtikrintas judėjimo ribojimas, t. y. Pabradėje esančiame apgyvendinimo centre, kuriame yra Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir priėmimą užtikrinančios įstaigos administruojamos laikino apgyvendinimo vietos. Siekiant lankstumo, galimybės prisitaikyti prie kintančių užsieniečių srautų bei atsižvelgti į užsieniečių individualius poreikius, siūlome suteikti diskreciją vidaus reikalų ministrui ir socialinės apsaugos ir darbo ministrui nuspręsti, kokiose konkrečiai apgyvendinimo vietose užsieniečiai, kurių judėjimas būtų ribojamas, būtų apgyvendinami (bus atsižvelgiama į pažeidžiamumą, individualius poreikius ir

kitas aplinkybes), taip pat šie ministrai patvirtintų su apgyvendinimu susijusias tvarkas, priėmimo sąlygų teikimą bei apsaugos ir kontrolės tvarką. Pažymėtina, kad priimant sprendimus dėl pasienio procedūros taikymo yra vadovaujamasi Reglamento (ES) 2024/1348 21 straipsniu, pagal kurį turi būti užtikrinta, kad nustačius, jog prašytojams reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, jiems suteikiama reikiama parama, kad visos tarptautinės apsaugos procedūros metu jie galėtų naudotis minėtame reglamente nustatytais teisėmis ir vykdyti jame nustatytas pareigas. Jeigu Migracijos departamentas nustatys, kad reikiama parama negali būti suteikta taikant pasienio procedūrą (ypač daug dėmesio turi būti skiriama kankinimo, išprievartavimo ar kitų sunkių formų psichologinio, fizinio, seksualinio smurto ar smurto dėl lyties aukoms), jis priims sprendimą pasienio procedūros prašytojui netaikyti, o jeigu pasienio procedūra jau taikoma, nustos ją taikyti. Taigi, pasienio procedūra bus taikoma ne visiems prašytojams, o tik tiems, kurie atitinka Reglamente (ES) 2024/1348 nustatytus atvejus.

Taip pat nustatoma apgyvendinimo sprendimų nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje apskundimo tvarka.

Užsieniečiai pagal readmisijos sutartį būtų perduoti atsakingai valstybei kaip galima greičiau, bet atsižvelgiant į tai, kad perdavimas priklauso nuo atsakingos valstybės veiksmų ir į tai, kad Lietuvos Respublikos sudarytoje tarptautinėje sutartyje dėl neteisėtai esančių asmenų grąžinimo (readmisijos) nustatytas maksimalus 30 d. perdavimo laikotarpis, nustatoma, kad užsieniečiai gali būti apgyvendinami nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikos teritorijoje iki bus įvykdytas galutinis sprendimas dėl užsieniečių grąžinimo ar išsiuntimo arba kol jie bus perduoti atsakingai valstybei pagal readmisijos sutartį, bet ne ilgiau nei 30 dienų nuo tokių užsieniečių nustatymo.

Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1348 51 straipsnio 2 dalyje nustatytą pasienio procedūros terminą ir į Reglamento (ES) 2024/1349 4 straipsnio 2 dalį bei į tai, kad prašytojams, kuriems taikoma pasienio procedūra arba grąžinimo pasienio procedūra, neleidžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, siūloma juos apgyvendinti nesuteikiant jiems teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje ne ilgiau kaip 12 savaičių.

UTPI 22¹ straipsnyje nustatoma, kokie užsieniečiai ir iki kada turi teisę likti Lietuvos Respublikoje, taip pat reglamentuojamas užsieniečių registracijos pažymėjimo išdavimas. Atsižvelgiant į praktikoje pasitaikančius atvejus, kuomet sprendimas dėl užsieniečių, kurie neturi teisės likti Lietuvos Respublikoje, grąžinimo į užsienio valstybę ar išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos gali užtrukti ir siekiant, kad tuo laikotarpiu būtų užtikrintos užsieniečių teisės (būtinoji medicinos pagalba, teisė dirbti, jei ji buvo įgyta ir kt.), siūloma tokiam užsieniečiui išduoti užsieniečio registracijos pažymėjimą, tačiau jis patvirtintų, kad toks užsienietis teisės likti Lietuvos Respublikoje neturi. Todėl keičiama ir užsieniečio registracijos pažymėjimo sąvoka. Pažymėtina, kad užsieniečio registracijos pažymėjimas bus išduodamas ne visiems užsieniečiams, neturintiems teisės likti, o tik kai bus poreikis. Pvz., jeigu užsienietis iki išsiuntimo yra sulaikytas ir apgyvendintas Pabradėje esančiame apgyvendinimo centre, poreikio turėti užsieniečio registracijos pažymėjimą nėra. Tačiau tais atvejais, kai teismas skiria alternatyvią sulaikymui priemonę ir užsieniečio judėjimas nėra ribojamas, jam gali tekti patvirtinti savo teisinę padėtį institucijose ar įstaigose. Taip pat užsieniečio registracijos pažymėjimas būtų reikalingas, kai reikėtų patvirtinti įgytą teisę dirbti.

UTPI 32 straipsnis keičiamas atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1348 23 straipsnio ir PSD direktyvos 27 straipsnio nuostatas. Kartu keičiamas ir CK. Siekiant užtikrinti efektyvesnę ir labiau individualius vaiko interesus atitinkantį atstovavimą, būtina sudaryti platesnes galimybes parinkti kvalifikuotą fizinį asmenį. Dabartinis teisinis reguliavimas, apsiribojantis pasirinkimą tik juridinio asmens darbuotojais, ne visada gali leisti užtikrinti reikalingą kompetenciją, specializaciją ar greitą reagavimą, ypač tais atvejais, kai darbuotojų resursai riboti (pvz., augant migracijos mastams). Be to, galimybė pasitelkti papildomus fizinius asmenis, veikiančius pagal bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartis, sudarytų prielaidas įtraukti platesnį kvalifikuotų specialistų ratą, didintų sistemos lankstumą. Toks reguliavimas taip pat atitiktų geriausių vaiko interesų principą, nes leistų kiekvienu konkrečiu atveju parinkti labiausiai tinkamą atstovą, o ne formaliai apsiriboti institucijos vidiniais žmogiškaisiais ištekliais. Atsižvelgiant į tai ir siekiant sisteminio lankstumo parenkant labiausiai

vaiko interesus galėsiantį atstovauti fizinį asmenį bei neapsiribojant vien asmenimis, su kuriais yra sudaryta darbo sutartis, UTPI 32 straipsnyje siūloma nustatyti, kad nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovu, tais atvejais, kai skiriamas juridinis asmuo, gali būti paskiriamas ne tik to juridinio asmens darbuotojas, tačiau ir fizinis asmuo, su kuriuo tas juridinis asmuo yra sudaręs tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį būtent vaiko atstovavimo funkcijai atlikti.

Šiuo metu galiojančioje UTPI redakcijoje nustatyta, kad nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovas skiriamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. sistemiškai vadovaujantis CK bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamų Vaiko globos organizavimo nuostatų nustatyta tvarka. UTPI 32 straipsnyje siūloma iš esmės keisti nelydimo nepilnamečio užsieniečio atstovo skyrimo tvarką, įtvirtinant teisinį pagrindą šią tvarką nustatyti socialinės apsaugos ir darbo ir vidaus reikalų ministrams. Toks reguliavimo pokytis reikšmingai keičia esamą teisinę konstrukciją ir suponuoja atskiros, nuo CK reguliavimo tam tikra apimtimi nukrypstančios specialiosios tvarkos atsiradimą.

Pažymėtina, kad galiojančioje CK 3.242 straipsnio 2 dalies redakcijoje yra įtvirtinta tik išimtinio pobūdžio nuoroda, taikytina siauram atvejų ratui, kurie numatyti UTPI 140²⁸ straipsnyje (UTPI projekte šią nuostatą siūloma pripažinti netekusia galios). Tuo tarpu pritarus siūlomam teisiniui reguliavimui, būtų sukurama iš esmės savarankiška ir platesnės apimties atstovo skyrimo sistema, kuri neturėtų būti laikoma vien išimtinė CK normų atžvilgiu. Tokia situacija sudarytų prielaidas skirtingam teisės normų aiškinimui bei taikymui praktikoje bei keltų teisinio aiškumo problematiką. Taigi siekiant užtikrinti teisės aktų tarpusavio suderinamumą ir nuoseklų jų taikymą, manytina tikslinga kartu su UTPI pakeitimais atitinkamai patikslinti ir CK nuostatas.

Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1347 23 straipsnį, siūloma nustatyti naują leidimo laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi) išdavimo pagrindą, pagal kurį leidimas laikinai gyventi būtų išduodamas tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariams. Šiems užsieniečiams turi būti užtikrintos Reglamento (ES) 2024/1347 23 straipsnio 6 dalyje nurodytos teisės (pvz., galimybė įsidarbinti, galimybė gauti išsilavinimą, socialinė apsauga ir socialinė parama, sveikatos priežiūra ir kt.), todėl norint juos identifikuoti, t. y. kad valstybės ir savivaldybės institucijos ar įstaigos galėtų žinoti, kad tai yra būtent tarptautinės šeimos gavėjų šeimos nariai, siūloma UTPI 2 straipsnyje apsibrėžti tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos narių sąvoką ir išduoti leidimą laikinai gyventi atskiru pagrindu. Leidime laikinai gyventi bus įrašytas išdavimo pagrindas, todėl identifikavimas bus aiškus ir paprastas. Pažymėtina, kad UTPI 43 straipsnio pagrindu tarptautinės apsaugos gavėjams leidimas laikinai gyventi bus išduodamas ne šeimos susijungimo pagrindu, bet šeimos vientisumo išsaugojimu pagrindu. Siekiant užtikrinti Reglamento (ES) 2024/1347 23 straipsnio 6 dalyje nurodytas teises, taip pat keičiami UTPI 108 ir 109 straipsniai bei parengti ANTAPI, FPI, IVI, PMAI, PBI, PSPNGI, ŠPI, TKI, UI, RPKPI, SDI ir SSI projektai.

Atsižvelgiant į tai, kad reglamentuose ir PSD direktyvoje nustatomas naujas reguliavimas, susijęs su tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo valstybėse narėse standartais, priskyrimu prie tarptautinės apsaugos gavėjų, tarptautinės apsaugos suteikimo ir panaikinimo procedūra, bendra prieglobsčio ir migracijos valdymo Europos Sąjungoje ir bendros Europos prieglobsčio sistemos veikimo sistema, solidarumo mechanizmo sukūrimu, valstybės narės, atsakingos už tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijais ir mechanizmu, UTPI IV skyrius dėstomas nauja redakcija suderinant nuostatas su reglamentais ir PSD direktyva.

Pagal naują reguliavimą prašymas yra pareiškiamas, registruojamas ir pateikiamas. Prašymas gali būti pareiškiamas bet kokia forma – žodžiu, raštu ar kitu būdu, iš kurio būtų galima suprasti, kad asmuo siekia tarptautinės apsaugos. Prašymai pareiškiami asmeniškai, bet, jeigu prašymą pareiškia nelydimas nepilnametis užsienietis, atsižvelgiant į tai, kad bendrai veiksnumą pagal Lietuvos Respublikos teisę turi tik pilnamečiai, jam skiriamas atstovas ir visos procedūros bus vykdomos su jo pagalba. Prašymas gali būti pareikštas ne tik Migracijos departamentui ar Valstybės sienos apsaugos tarnybai, bet ir priėmimą užtikrinančiai įstaigai, policijai. Jeigu prašymas pareiškiamas priėmimą užtikrinančiai įstaigai ar policijai, jos informuos pareiškėją, kokios institucijos registruoja prašymus, detalesnis reguliavimas bus nustatytas vidaus reikalų ministro tvarkoje. Prašymus registruos Migracijos departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba Lietuvos migracijos

informacinėje sistemoje. Taip pat, atsižvelgiant į Reglamento 2024/1347 28 straipsnio 7 dalį nustatoma, kad prašymo registravimas ir pateikimas vyksta vienu metu, todėl UTPĮ projekte visur kaip atskaitos momentas nurodomas prašymo pateikimas.

Įgyvendinant Reglamentą (ES) 2024/1356 ir taikant pasienio procedūrą pagal Reglamentą (ES) 2024/1348 turi būti vykdoma pagrindinių teisių stebėseną. Siekiant nustatyti stebėsenos mechanizmą UTPĮ 88 straipsnyje dėstomos nuostatos, nustatančios pagrindinių teisių stebėsenos subjektus, jų atranką, funkcijas, teises. Pagrindinių teisių stebėsenoje dalyvaus konkurso būdu pagal socialinės apsaugos ir vidaus reikalų ministro nustatytus kriterijus atrinktas stebėsenos vykdytojas (nevyriausybinių organizacija) ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga. Siekiant aiškiai atskirti šių subjektų kompetenciją, nustatoma, kokias funkcijas atliks Seimo kontrolierių įstaiga (rengia metinę pagrindinių teisių stebėsenos ataskaitą ir nagrinėja su pagrindinių teisių stebėseną susijusius skundus) ir atrinktas stebėsenos vykdytojas (atliks stebėseną vietose, kuriose atliekamas tikrinimas ar taikoma pasienio procedūra).

Taip pat nustatoma, kad priėmimo sąlygų, kurias užsieniečiams užtikrina priėmimą užtikrinanti įstaiga, stebėseną vykdo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su tarptautinėmis ir nevyriausybėmis organizacijomis bei viešosiomis įstaigomis. Šios stebėsenos tvarką ir sąlygas nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras. Priėmimo sąlygų stebėsenos rezultatai numatomi socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamo kvietimo sąlygose – tai gali apimti stebėsenos vizitų ataskaitas, metinės stebėsenos ataskaitas, įskaitant ir rekomendacijas dėl tikslinės grupės asmenų priėmimo sąlygų ir prieglobsčio procedūrų įgyvendinimo tobulinimo, atitinkamų pažeidimų prevencijos priemonių. Kvietime nurodoma vykdyti rekomendacijų viešinimo renginius, apskrituosius stalus. Institucijos ir įstaigos atsižvelgia į pateiktas rekomendacijas pagal savo vidinius mechanizmus. Stebėsenos rezultatų naudojimo būdai gali būti įvairūs: pvz., tobulinamas praktinis priėmimo sąlygų užtikrinimas, diegiamos neprivalomos gerosios praktikos, inicijuojami teisės aktų pakeitimai, skiriamas papildomas finansavimas konkrečioms sritims ir kt., todėl baigtinio sąrašo nustatyti UTPĮ nesiūloma. Pažymėtina, kad šalia UTPĮ numatyta priėmimo sąlygų stebėseną, valstybių narių priėmimo sistemoms taip pat taikomas Europos Sąjungos prieglobsčio agentūros stebėjimo mechanizmas, nustatytas Reglamento (ES) 2021/2303 5 skyriuje.

Kadangi UTPĮ IV skyrius, kuriame dėstomos nuostatos, susijusios su laikinąja apsauga, dėstomas nauja redakcija, siekiant aiškumo ir tinkamo 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyvos 2001/55/EB dėl minimalių normų, suteikiant perkeltiesiems asmenims laikinąją apsaugą esant masiniam srautui, ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimančioms tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą nuostatų perkėlimo, patikslinamos nuostatos, susijusios su laikinąja apsauga.

Įgyvendinant PSD direktyvos 10 straipsnio nuostatas keičiami UTPĮ 113–115 straipsniai. UTPĮ 113 straipsnyje nustatomas naujas prašytojų sulaikymo pagrindas (kai nesilaiko jiems taikomų judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje apribojimų ir kai yra rizika, kad jie pasislėps), kuris apims PSD direktyvos 10 straipsnio 4 dalies c ir d punktuose nustatytus sulaikymo pagrindus (siekiant užtikrinti, kad prašytojas įvykdytų teisinius įpareigojimus, nustatytus individualiu sprendimu pagal PSD direktyvos 9 straipsnio 1 dalį, jei prašytojas šių įsipareigojimų neįvykdė ir vis dar yra rizika, kad jis pasislėps; siekiant pasienio procedūros metu pagal Reglamento (ES) 2024/1348 43 straipsnį priimti sprendimą dėl prašytojo teisės atvykti į teritoriją). Jeigu prašytojas, kuris buvo apgyvendintas nesuteikiant teisės laisvai judėti Lietuvos Respublikoje, pažeis nustatytus ribojimus, jam bus taikomas sulaikymo pagrindas. UTPĮ 114 straipsnis papildomas nuostatomis dėl specialiųjų priėmimo poreikių turinčių prašytojų, nepilnamečių užsieniečių sulaikymo. UTPĮ 115 straipsnio 2 dalies 2 punkte nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė keičiama siekiant, kad užsienietis alternatyvios sulaikymui priemonės metu būtų pasiekiamas Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams ir būtų galima nustatyti realią jo buvimo vietą. Dėl tos pačios priežasties keičiama UTPĮ 115 straipsnio 2 dalies 3 punkte nurodyta alternatyvi sulaikymui priemonė, nes vien tik patikėjimo prižiūrėti užsienietį nepakanka: būtina, kad užsienietis atvyktų į Migracijos departamentą ar Valstybės sienos apsaugos tarnybą arba praneštų apie savo buvimo vietą elektronine priemone. Pakeitus alternatyvias sulaikymui priemones, bus užtikrinta antrinės migracijos kontrolė; be to, žinoti

užsieniečio buvimo vietą svarbu vykdant užsieniečių grąžinimo į užsienio valstybę arba išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos sprendimus.

UTPI 121 straipsnis keičiamas atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1358 24, 25 ir 26 straipsnius, UTPI 123 straipsnis – į Reglamento (ES) 2024/1348 24 ir 25 straipsnius, UTPI 127 straipsnis – į Reglamento (ES) 2024/1349 4 straipsnį.

Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1351 43 straipsnį ir Reglamento (ES) 2024/1348 67 ir 68 straipsnius keičiami UTPI 138 ir 139 straipsniai. Nustatoma, kokiais atvejais skundo padavimo terminas yra 7 dienos, kada sprendimo vykdymas yra automatiškai sustabdomas ir kad kitais atvejais sprendimo vykdymą galima sustabdyti tik tada, jeigu Regionų administracinis teismas pritaikys reikalavimo užtikrinimo priemonę. Taigi tais atvejais, kai apskūstas sprendimas nesustabdomas automatiškai, užsienietis, norėdamas, kad sprendimas nebūtų vykdomas, turi prašyti Regionų administracinio teismo taikyti reikalavimo užtikrinimo priemonę – stabdyti sprendimo vykdymą. Jeigu užsienietis apskūso sprendimą, bet nepaprašys reikalavimo užtikrinimo priemonės stabdyti sprendimo vykdymą, tuomet atsakingos institucijos galės tokį sprendimą pradėti vykdyti.

Siekiant aiškaus nuostatų taikymo praktikoje UTPI 139 straipsnyje siūloma nustatyti, kad Regionų administraciniam teismui nesustabdžius apskūsto sprendimo vykdymo, jo apskundimas Lietuvos Respublikos vyriausiajam administraciniam teismui nesustabdo sprendimo grąžinti užsienietį į užsienio valstybę arba išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos vykdymo. Toks reguliavimas neturi įtakos užsieniečio teisei skusti Regionų administracinio teismo sprendimą Lietuvos Respublikos vyriausiajam administraciniam teismui, tačiau institucijos, vykdančios grąžinimą ar išsiuntimą, turi aiškiai žinoti, kada sprendimas vykdytinas. Be to, jeigu dar esant užsieniečiui Lietuvos Respublikoje Lietuvos Respublikos vyriausiasis administracinis teismas sustabdytų apskūsto sprendimo vykdymą, toks užsienietis nebūtų grąžinamas ar išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos, kol nesibaigtų teisminiai procesai ar nebūtų panaikintas sprendimo vykdymo sustabdymas.

Kadangi pasienio procedūra pagal Reglamentą (ES) 2024/1348 negali trukti ilgiau kaip 12 savaičių, UTPI 140 straipsnyje siūloma nustatyti, kad jeigu tarptautinės apsaugos prašymas buvo atmestas taikant pasienio procedūrą pagal Reglamentą (ES) 2024/1348, teismas skundą privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 14 darbo dienų nuo teismo nutarties priimti skundą nagrinėti priėmimo dienos, o tokiais atvejais priimtas sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 7 dienas nuo sprendimo paskelbimo dienos. Taip pat nustatomas terminas tiek Regionų administraciniam teismui, tiek Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, per kurį turi būti išnagrinėtas skundas dėl atmestų tarptautinės apsaugos prašymų, kuriems buvo taikoma pasienio procedūra pagal Reglamentą (ES) 2024/1348. Siekiant suvienodinti bendrąjį ir specialųjį reglamentavimą dėl teismo sprendimų dėl ginčo esmės rūšių, patikslinama, kokius sprendimus gali priimti teismas.

Siekiant aiškumo ir vienodos formuluotės vartojimo, visame UTPI nurodomas konkretus Regionų administracinio teismo pavadinimas. UTPI X² skyrius pripažįstamas netekusiu galios, nes visos nuostatos, kurios taikomos ypatingų situacijų metu, reglamentuotos reglamentuose, PSD direktyvoje ir kitose UTPI nuostatose. Esant krizinėms situacijoms, galima nukrypti nuo įprastų procedūrų ilginant terminus (prašymų registravimą nuo 5 dienų galima pratęsti iki 4 savaičių, pasienio procedūros terminas nuo 12 savaičių gali būti pratęstas iki 18 savaičių), taip pat galima pasienio procedūrą taikyti mažesnei grupei, o instrumentalizuotos migracijos atveju – kaip tik platesnei užsieniečių grupei; krizinėje situacijoje esančios Europos Sąjungos valstybės narės atleidžiamos nuo pareigos atsiimti prašytojus, be to, yra pareiga Europos Sąjungos valstybėms narėms turėti parengtus nenumatytų atvejų planus.

Atsižvelgiant į Reglamento (ES) 2024/1348 72 straipsnį UTPI 144¹ straipsnyje nustatoma, kad prašytojų asmeninių pokalbių ataskaitų ir įrašų duomenys, tarptautinės apsaugos prašymų registravimo ar pateikimo metu gauti ar surinkti duomenys saugomi 10 metų nuo galutinio sprendimo dėl tarptautinės apsaugos prašymo priėmimo dienos. Taip pat nustatoma, kada duomenys ištrinami.

UTPI priedas papildomas įgyvendinamais reglamentais ir PSD direktyva.

Reglamentai ir PSD direktyva turi būti perkelti iki 2026 m. birželio 12 d.

Siekiant teisinio aiškumo, taikymo nuostatose nustatoma, kad tarptautinės apsaugos prašymai, pateikti iki įstatymo įsigaliojimo dienos, baigiami nagrinėti vadovaujantis ankstesniu teisiniu reguliavimu, ankstesne tvarka, taip pat ir skundai baigiami nagrinėti vadovaujantis ankstesniu teisiniu reguliavimu. Atsižvelgiant į tai, kad keičiasi UTPĮ nuostatos, susijusios su užsieniečių apgyvendinimu, nustatoma, kaip baigiamos pradėtos procedūros.

Kadangi UTPĮ X² skyrius pripažįstamas netekusiu galios, nustatoma, kad pagal šį skyrių pradėtos procedūros baigiamos vadovaujantis nauju teisiniu reguliavimu. Siekiant užtikinti teisėtus lūkesčius nustatoma, kad užsieniečiai ir prieglobsčio prašytojai, kurie pagal UTPĮ X² skyriaus nuostatas įgijo teisę dirbti, jos nepraranda ir įsigaliojus UTPĮ pakeitimams. Taip pat siekiant, kad šie užsieniečiai galėtų tokią teisę patvirtinti, nustatoma, kad jiems išduodamas užsieniečių registracijos pažymėjimas.

SDĮ projektas ir SSĮ projektas parengti siekiant suderinti juos su Reglamentu (ES) 2024/1347 ir PSD direktyva:

– Sveikatos draudimo įstatyme tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariai, kuriems išduoti dokumentai, suteikiantys teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, įtraukiami į privalomuoju sveikatos draudimu draudžiamų asmenų sąrašą (Reglamento (ES) 2024/1347 32 straipsnyje nustatyta, kad tarptautinės apsaugos gavėjams suteikiama galimybė naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis tokiomis pačiomis reikalavimų atitikimu grindžiamomis sąlygomis, kaip valstybės narės, kuri jiems suteikė tarptautinę apsaugą, piliečiams. Reglamento (ES) 2024/1347 23 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariai turi tokią pačią teisę į sveikatos priežiūrą, kaip ir tarptautinės apsaugos gavėjai). Taip pat siekiant aiškumo, kokie užsieniečiai laikomi nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje patikslinamas SDĮ 6 straipsnio 1 dalies 1 punktą nustatant, kad privalomuoju sveikatos draudimu yra draudžiami užsieniečiai, turintys teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;

– Sveikatos draudimo įstatyme ir Sveikatos sistemos įstatyme tarptautinės apsaugos prašytojų nepilnamečiai vaikai ir nepilnamečiai prašytojai įtraukiami į draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu ir apdraustųjų valstybės lėšomis sąrašus bei nustatoma jų teisė į tokio pat pobūdžio sveikatos priežiūrą, kokią gauna Lietuvos Respublikos nepilnamečiai piliečiai (PSD direktyvos 22 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės užtikrina, kad prašytojų nepilnamečiams vaikams ir nepilnamečiams prašytojams būtų teikiama tokio paties pobūdžio sveikatos priežiūra, kokia užtikrinama tų valstybių narių nepilnamečiams piliečiams. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį teikiamas specialus gydymas, kuris buvo pradėtas prieš nepilnamečiui sulaukiant pilnametystės ir yra laikomas būtinu, būtų teikiamas be pertrūkių ar delsimo po to, kai nepilnametis sulaukia pilnametystės).

RPKPI projektu tikslinamos RPKPI 6¹ straipsnio formuluotės, siekiant jas suderinti su Reglamentu (ES) 2024/1347 ir PSD direktyva. RPKPI projektu siekiama sudaryti palankesnes sąlygas profesinių kvalifikacijų pripažinimui tarptautinės apsaugos gavėjams ir prašytojams, turintiems teisę dirbti Lietuvos Respublikoje, tais atvejais, kai dėl objektyvių priežasčių jie negali pateikti visų reikalingų profesinę kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų. Pakeitimai didina procedūros lankstumą, mažina administracines kliūtis ir užtikrina, kad tarptautinės apsaugos gavėjai ar prašytojai nebūtų automatiškai eliminuojami iš darbo rinkos vien dėl dokumentų trūkumo.

RPKPI projektu siūlomi pakeitimai:

1. Lankstesni dokumentų pateikimo reikalavimai: tarptautinės apsaugos gavėjams ir prašytojams nebūtų taikomas standartinis 3 mėnesių terminas trūkstantiems dokumentams pateikti, jeigu jie negali pateikti visų profesinę kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų.

2. Profesinių kvalifikacijų pripažinimo procedūros tęstinumas ir aiškus sprendimų mechanizmas: jei per vienerius metus Lietuvos Respublikos kompetentingai institucijai nepavyksta priimti galutinio sprendimo dėl dokumentų trūkumo, institucija privalo įvertinti turimą informaciją ir priimti sprendimą toliau vykdyti pripažinimo procedūrą arba, atsižvelgdama į objektyvias aplinkybes (pvz., dėl kitose institucijose vykstančių procedūrų, pareiškėjo ar kitų institucijų pateiktą informaciją ar pan.), nustatyti naują terminą informacijai gauti, arba, kai turima informacija yra nepakankama

asmens profesinei kvalifikacijai vertinti ir pripažinti, motyvuotai pagrindus priimti sprendimą atmesti prašymą.

3. Kompetentingų institucijų pagalba ir bendradarbiavimas: be jau šiuo metu RPPKPI nuostatose įtvirtintų bendrų nuostatų dėl kompetentingų institucijų bendradarbiavimo profesinių kvalifikacijų pripažinimo procese, RPPKPI išskiriamas atvejis, kai pareiškėjai yra tarptautinės apsaugos gavėjai ar prašytojai, negalintys kompetentingai institucijai pateikti reikalaujamų dokumentų, būtinų jų profesinei kvalifikacijai vertinti ir pripažinti. Lietuvos kompetentingos institucijos įpareigojamos bendradarbiauti su pareiškėju, Studijų kokybės vertinimo centru (SKVC) bei kitomis Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybių institucijomis, kad sudarytų galimybes pareiškėjui visapusiškai pasinaudoti pripažinimo procedūra, net ir trūkstant oficialių dokumentų. Taip pat, siekdamas įvertinti individualią profesinę kvalifikaciją, kompetentingos institucijos galės sudaryti specialias komisijas, darbo grupes ar pasitelkti ekspertus.

Rinkliavų įstatymo 6 straipsnio 8 punkte nustatyta, kad užsieniečiai, kuriems suteiktas prieglobstis, atleidžiami nuo valstybės rinkliavos už leidimo gyventi Lietuvos Respublikoje išdavimą ir keitimą. Atsižvelgiant į tai ir į Reglamente (ES) 2024/1347 numatytas teises, siūloma nuo valstybės rinkliavos atleisti ir tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos narius. Taip pat punkto nuostatos suderinamos su UTPI projekte keičiamomis sąvokomis.

Kadangi UTPI projekte netekusiu galios pripažįstamas X² skyrius, o Darbo kodekso 139 straipsnio 6 dalyje yra nuoroda į to skyriaus straipsnį, ši nuoroda išbraukiama, o UTPI projekte taikymo nuostatose nustatoma, kad prašytojams ir užsieniečiams, įgijusiems teisę dirbti pagal UTPI X² skyrių iki UTPI pakeitimų, taikoma išimtis dėl darbo užmokesčio ir kitų su darbo santykiais susijusių išmokų, taip pat dėl dienpinigių ir komandiruočių išlaidų kompensacijų mokėjimo. Pažymėtina, kad priėmus UTPI projektą ir X² skyriui netekus galios, užsieniečiai, kurie neteisėtai kirtų Lietuvos Respublikos valstybės sieną ir nėra prieglobsčio prašytojai, nebeturės teisės dirbti (UTPI 140¹³ straipsnyje nustatyta, kad turi teisę dirbti arba vykdyti savarankišką veiklą praėjus 12 mėnesių nuo užsieniečio užregistravimo Lietuvos migracijos informacinėje sistemoje dienos). Atsižvelgiant į tai, tik prašytojams Darbo kodekse numatoma galimybė grynaisiais pinigais gauti darbo užmokestį ir kitas su darbo santykiais susijusias išmokas, taip pat dienpinigius ir komandiruočių išlaidų kompensacijas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymų projektus, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Priimti įstatymai kriminogeninei situacijai, korupcijai įtakos neturės.

7. Galima priimtų įstatymų įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Priimti įstatymai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

Neprieštarauja.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Priėmus Įstatymų projektus, galiojančių įstatymų pakeisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Įstatymų projektų atitiktis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

UTPI projekte keičiamos sąvokos bus suderintos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Įstatymų projektų atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

Įstatymų projektai neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

12. Įstatymams įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai.

Priėmus įstatymus, reikės pakeisti:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 22 d. nutarimą Nr. 62 „Dėl užsieniečių perkėlimo į Lietuvos Respublikos teritoriją“.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 m. spalio 5 d. nutarimą Nr. 998 „Dėl Lietuvos valstybės paramos užsieniečių integracijai teikimo sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. rugsėjo 11 d. nutarimą Nr. 769 „Dėl priėmimą užtikrinančios įstaigos paskyrimo ir užsieniečių laikino apgyvendinimo vietų nustatymo“;

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2024 m. rugsėjo 11 d. nutarimą Nr. 767 „Dėl Pabėgėlių priėmimo centro pavadinimo ir organizacinės formos pakeitimo“.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 8 d. nutarimą Nr. 171 „Dėl Prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

6. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimą Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“.

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugsėjo 11 d. nutarimą Nr. 968 „Dėl Lietuvos Respublikos draudžiamųjų privalomuoju sveikatos draudimu registro steigimo, jo nuostatų patvirtinimo ir veiklos pradžios nustatymo“.

8. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2015 m. vasario 6 d. įsakymą Nr. 1V-73 „Dėl atsakingų institucijų paskyrimo“.

9. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymą Nr. 1V-429 „Dėl Sprendimų dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti, išsiuntimo, grąžinimo ir vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priėmimo ir jų vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

109. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasario 24 d. įsakymą Nr. 1V-131 „Dėl Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

11. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2018 m. vasario 22 d. įsakymą Nr. 1V-149 „Dėl Lietuvos migracijos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“.

12. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. gegužės 6 d. įsakymą Nr. 1V-346 „Dėl Prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo pasienio kontrolės punktuose sąlygų aprašo patvirtinimo“.

13. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. spalio 4 d. įsakymą Nr. 1V-340 „Dėl laikinojo užsieniečių apgyvendinimo Užsieniečių registracijos centre sąlygų ir tvarkos aprašo patvirtinimo“.

14. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. rugpjūčio 25 d. įsakymą Nr. A1-454/1V-588 „Dėl Prieglobsčio prašytojo teisės kas mėnesį gauti piniginę pašalpą įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

15. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. balandžio 23 d. įsakymą Nr. A1-229/1V-289/V-491 „Dėl Lietuvos Respublikoje nustatytų nelydimų nepilnamečių užsieniečių, kurie nėra prieglobsčio prašytojai, amžiaus nustatymo, apgyvendinimo ir kitų procedūrinių veiksmų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

16. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2002 m. vasario 13 d. įsakymą Nr. 20 „Dėl prieglobsčio prašytojų ir užsieniečių laikino apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre sąlygų bei tvarkos ir laikino išvykimo tvarkos aprašo ir užsieniečio teisės gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

17. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. vasario 2 d. įsakymą Nr. 1V-31/A1-28 „Dėl Nelydimų nepilnamečių prieglobsčio prašytojų apgyvendinimo Pabėgėlių priėmimo centre taisyklių patvirtinimo“.

Reikės priimti naujus teisės aktus:

1. Vidaus reikalų ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir priėmimą užtikrinančios įstaigos tikrinimo pagal Reglamentą (ES) 2024/1356 metu vykdomas funkcijas ir tikrinimo atlikimo tvarką, tikrinimo vietas, taip pat šiose vietose apgyvendinamų užsieniečių apgyvendinimo sąlygas ir apgyvendinimo tvarką bei priėmimo sąlygų, kurias užtikrina priėmimą užtikrinanti įstaiga, apimtį ir teikimo tvarką.

2. Vidaus reikalų ministras ir socialinės apsaugos ir darbo ministras turės nustatyti prašytojų ir užsieniečių, grąžinamų pagal readmisijos sutartį, apgyvendinimo vietas, šiose vietose taikomą apsaugos ir kontrolės tvarką, taip pat šiose vietose apgyvendinamų užsieniečių apgyvendinimo tvarką ir sąlygas bei priėmimo sąlygų, kurias užtikrina priėmimą užtikrinanti įstaiga, apimtį ir teikimo tvarką.

3. Vidaus reikalų ministras turės patvirtinti užsieniečio registracijos pažymėjimo išdavimo tvarką.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti tikrinimo pagal Reglamentą (ES) 2024/1356 metu atliekamą preliminarų pažeidžiamumo patikrinimą.

5. Socialinės apsaugos ir darbo ministras turės patvirtinti prašytojų specialiųjų priėmimo poreikių vertinimo tvarką, o vidaus reikalų ministras – prašytojų, kuriems reikia specialiųjų procedūrinių garantijų, vertinimo tvarką.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti.

MAP įgyvendinimo priemonėms iš Sienų valdymo ir vizų finansinės paramos (SVVP) ir Prieglobsčio migracijos ir integracijos fondo (PMIF) numatyta 73,9 mln. eurų, iš kurių 10 proc. bendru finansavimu prisideda Lietuva biudžeto lėšomis (10 proc. kofinansavimo lėšų poreikis numatytas SVVP ir PMIF programose).

Bendras biudžeto lėšų poreikis Paktui įgyvendinti: stebėsenos mechanizmui iš biudžeto bus skiriama 52 tūkst. eurų kasmet (skirtas 1 etatas Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigai, finansavimas šiems metams patvirtintas iš valstybės biudžeto pusei metų (nuo 2026 m. birželio mėnesio iki metų galo), turėtų būti skiriama 26 tūkst. eurų naujojo etato darbo užmokesčiui).

SVVP lėšos pasiskirsto taip:

MAP veiklos	BF lėšos, eurais
MIGRIS plėtra pagal EUODAC reikalavimus	120 000,00
EUODAC IT infrastruktūros atnaujinimas (tarnybinės stotys ir duomenų bazės)	80 000,00
Pasienio keturių užkardų pritaikymas MAP reikalavimams	631 800,00
URC perimetro apsauga Pabradėje	140 490,40
URC pareigūnų Pabradėje išlaikymas	295 200,00

Techninė įranga, reikalinga asmenų patikrai, ir AIS plėtra	688 400,00
Transporto priemonių įsigijimas	70 700,00
IT infrastruktūros plėtra, tarnybinės stotyts IT sistemoms palaikyti	90 000,00
Inovatyvių IT sprendimų migracijos identifikavimui ir analitikai kūrimas	198 000,00
Teisėsaugos institucijų naršyklės plėtra	10 000,00
Asmens veido atpažinimo sprendinys	60 000,00
Pirmoji būtinoji pagalba trečiųjų šalių piliečiams	100 000,00
Aikštelės mobiliesiems konteineriams Medinikuose įrengimas	493 040,00
Mobiliųjų konteinerių panaudojimas ekstremalioms situacijoms	747 000,00
VSAT dviejų bendrabučių renovacija	169 000,00
MIGRIS plėtra pagal sąveikumo reikalavimus	30 000,00
Biometrinės įrangos įsigijimas	50 000,00
MIGRIS plėtra pagal trečiųjų šalių piliečių tikrinimo reikalavimus	50 000,00
Rezervas migracijos antplūdžio atveju	200 000,00
Iš viso BF lėšų	4 223 630,40

PMIF suma pasiskirsto taip:

MAP veiklos	BF lėšos, eurai
SA.SO1.01. Priėmimo infrastruktūros modernizavimas ir plėtra bei priėmimo sistemos administracinių pajėgumų stiprinimas	647 500,00
SA.SO1.02. Prieglobsčio procedūros efektyvumo didinimas	511 727,5
SA.SO1.03. Vaiko interesų užtikrinimas	105 072,288
SA.SO1.04. Prieglobsčio prašytojų galimybių gauti sveikatos priežiūros paslaugas gerinimas	100 000,00
SA.SO1.05. Nepriklausomas pagrindinių teisių stebėsenos mechanizmas (sukūrimas ir įgyvendinimas)	72 374,8
SA.SO1.06. Teismų sistemos pajėgumų didinimas	395 044,569
SA.SO1.07. Objektų, skirtų aktyvuoti krizinėje situacijoje, priežiūra	112 350,00

SA.SO2.01. Sveikatos sektoriaus darbuotojų tarpkultūrinių kompetencijų didinimas	40 000,00
SA.SO2.02. Ankstyvosios integracijos priemonės	150 000,00
SA.U.02. Lietuvių kalbos mokymosi prieinamumo ir pritaikomumo didinimas	220 000,00
SA.U.03. „Vieno langelio“ informacinės svetainės palaikymas ir atnaujinimas bei konsultacijų teikimas užsieniečiams	52 500,00
SA.U.04. Trečiųjų šalių vaikų įtraukties į švietimo sistemą stiprinimas	29 122,303
SA.SO2.03. Paslaugų teikimas ir saugaus apgyvendinimo užtikrinimas prekybos žmonėmis aukoms	30 000,00
Iš viso	2 465 691,46

Pagal 2024 m. gegužės 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1351 dėl prieglobsčio ir migracijos valdymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) 2021/1147 ir (ES) 2021/1060 bei panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 604/2013 (toliau – Reglamentas), nuostatas Europos Komisija (toliau – Komisija) kasmet pateikia pasiūlymą dėl Tarybos įgyvendinimo akto, kuriuo įsteigiamas metinis solidarumo rezervas, jame nurodomas bendras metinis reikalingų perkelti asmenų skaičius ir finansiniai įnašai į metinį solidarumo rezervą Europos Sąjungos lygmeniu, kurie turi siekti bent 30 000 perkėlimų arba 600 mln. eurų finansinių įnašų. Komisijos pasiūlyme taip pat nustatoma kiekvienos Europos Sąjungos valstybės narės privaloma teisinga atsakomybės dalis (procentine išraiška), apskaičiuota pagal Reglamento 66 straipsnyje nustatytą referencinį raktą.

Metinį solidarumo rezervą sudaro šių rūšių solidarumo priemonės: tarptautinės apsaugos prašytojų arba gavėjų perkėlimas, finansiniai įnašai, alternatyvios solidarumo priemonės. Perkėlimai yra finansuojami iš Europos Sąjungos Prieglobsčio migracijos ir integracijos fondo, skiriant 10 tūkst. eurų vienam perkeliama asmeniui. Pasirinkus mokėti solidarumo finansinį įnašą iš Lietuvos Respublikos biudžeto, atitinkamai už kiekvieną neperkeltą asmenį skaičiuojama apie 20 tūkst. eurų suma.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2025 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 853 „Dėl Lietuvos Respublikos solidarumo įnašo 2026 metų Europos Sąjungos metiniam solidarumo rezervui sukurti“ buvo pritarta 50 procentų Lietuvos Respublikai nustatyto asmenų perkėlimo skaičiui ir 50 procentų Lietuvos Respublikai nustatyto finansinio įnašo dydžiui.

2025 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos Taryba patvirtino įgyvendinimo aktą dėl solidarumo rezervo 2026 metams Lietuvai – perkelti 58 asmenis ir įnešti į rezervą 1,14 mln. eurų.

Finansinis įnašas turi būti sumokėtas iki 2027 metų I ketvirčio pabaigos. Lėšų skyrimas Lietuvai nustatytam (50 proc.) solidarumo rezervo įnašui bus nagrinėjamas teisės aktų nustatyta tvarka sudarant 2027–2029 metų biudžetą.

Priėmus SSĮ ir SDĮ projektus, prireiks papildomų valstybės biudžeto lėšų.

Pagal Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio 1 dalį kiekvienais metais Seimas, Vyriausybės teikimu tvirtindamas valstybės biudžetą, nustato įmokos, pervedamos į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą už valstybės lėšomis draudžiamus asmenis, dydį.

Šiuo metu galiojanti Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio 2 dalis nustato, kad ši įmoka nuo 2026 metų sudaro ne mažiau kaip 6,98 procento užpraeitų metų 12 minimaliųjų mėnesinių algų dydžio.

Nuo 2027 m. sausio 1 d. įsigalioja Sveikatos draudimo įstatymo 16 straipsnio 2 dalies pakeitimas, kuris numato, kad: „2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytos įmokos už vieną apdraustąjį, draudžiamą valstybės lėšomis, dydis 2027 metais – 50 procentų užpraeitų metų vidutinės metinės vieno dirbančio asmens privalomojo sveikatos draudimo įmokos dydžio, o nuo 2028 metų šios įmokos dydis kiekvienais metais didinamas 5 procentiniais punktais, kol sudarys 75 procentus

užpraeitų metų vidutinės metinės vieno dirbančio asmens privalomojo sveikatos draudimo įmokos dydžio.“

2026 metų valstybės biudžeto įmokos į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą dydis sudaro 780,69 euro už vieną valstybės lėšomis draudžiamą asmenį. Tuo tarpu preliminarai vertinama, kad viena metinė valstybės lėšomis draudžiamo asmens įmoka 2027 m. galėtų siekti 1 009,5 euro, 2028 m. – 1198,5 euro, 2029 m. – 1387,2 euro.

Nepilnamečių prieglobsčio prašytojų skaičius Valstybės duomenų agentūros duomenimis:

	2023 m.	2024 m.	2025 m.
Asmenų sk.	110	68	95
	2023 m. 01–05 mėn.	2024 m. 01–05 mėn.	2025 m. 01–05 mėn.
Asmenų sk.	50	30	43
<i>Metinio asmenų skaičiaus dalis proc.</i>	45	44	45

Atsižvelgiant į Valstybės duomenų agentūros skelbiamą informaciją apie prašančius prieglobsčio asmenis ir darant prielaidą, kad 2026 m. šių asmenų skaičius bus panašus į jų skaičių 2025 m., bei įvertinus, kad įstatymų nuostatos įsigaliojusių nuo 2026 m. birželio mėn., tikėtinas lėšų poreikis 2026 m. galėtų būti apie 41 tūkst. eurų (birželio–gruodžio mėnesiais).

Darant prielaidą, kad nepilnamečių tarptautinės apsaugos prašytojų skaičius artimiausiais metais nesikeis ir išliks panašus į jų skaičių 2025 m., atitinkamai valstybės biudžeto lėšų poreikis 2027 m. galėtų būti apie 96 tūkst. eurų, 2028 m. – apie 114 tūkst. eurų, o 2029 m. – apie 132 tūkst. eurų.

Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimas Migracijos metraščio duomenimis:

Metai	Suteikti pabėgėlio statusą	Suteikti papildomą apsaugą
2023	403	1
2024	178	12
2025	149	4

Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos duomenimis, 2024 m. prieglobstis buvo suteiktas 31 šeimai (iš viso apie 85 asmenims) ir 14 Lietuvos Respublikoje gimusių vaikų, o 2025 m. prieglobstis buvo suteiktas 20 šeimų (iš viso apie 51 asmeniui) ir 6 Lietuvos Respublikoje gimusiems vaikams.

Pažymėtina, kad siekiant užtikrinti tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos nariams Reglamente (ES) 2024/1347 numatytas teises, parengtiems projektams (ANTAPI projektui, FPI projektui, IVI projektui, PMAI projektui, PBIĮ projektui, PSPNGI projektui, ŠPI projektui, TKI projektui, UI projektui, SDI projektui, SSI projektui) įgyvendinti papildomų lėšų nereikės, nes siūlomu teisiniu reguliavimu nėra plečiamos užsieniečių grupės, kurios būtų draudžiamos privalomuoju sveikatos draudimu ar gautų atitinkamas socialines paslaugas, o tik keičiamas teisinis statusas išlaikant tas pačias garantijas. Iki šiol kartu atvykę šeimos nariai įgydavo pabėgėlio statusą, o dabar bus suteikiamas tarptautinės apsaugos gavėjų šeimos narių statusas, kuris užtikrins tas pačias garantijas, kaip ir pabėgėlio statusą turintiems užsieniečiams. Atsižvelgiant į tai, papildomų lėšų poreikio nėra.

14. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Įstatymų projektų rengimo metu specialistų vertinimų ir išvadų negauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.

Įstatymų projektų reikšminiai žodžiai, kurių reikia šioms projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant reikšminius žodžius pagal Europos žodyną „Eurovoc“: „tarptautinė apsauga“, „prašytojas“, „tarptautinės apsaugos prašymas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
